

Tájékoztató az egyéni védőeszközök időszakos felülvizsgálatának elvégzéséről

Magyarországon 2018. április 21-ig az egyéni védőeszközök követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról szóló 18/2008. (XII. 3.) SZMM rendelet (a továbbiakban: SZMM Rendelet) szabályozta az egyéni védőeszközök időszakos felülvizsgálatának követelményeit. Az SZMM Rendelet 13. § (6) bekezdésében a következőképpen rendelkezett: „*A használó kérelmére a védőeszköz időszakos felülvizsgálatát a gyártó vagy bejelentett szervezet végzi el*”.

Az SZMM Rendelet az egyéni védőeszközök időszakos felülvizsgálatát az egyéni védőeszközökről és a 89/686/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. március 9-i 2016/425 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: EU Rendelet) hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszítette. Az egyéni védőeszközök időszakos felülvizsgálatát az EU Rendelet nem szabályozza, az SZMM Rendelet nem hatályos, így ez a terület szabályozatlan maradt. 2026. január 1-ig bárki elvégezhetette az időszakos felülvizsgálatot, akit a gyártó azzal meghatalmazott.

Időszakos felülvizsgálatra csak a különösen nagy kockázatot jelentő egyéni védőeszközök kötelezettek, ezért veszélyes, hogy azt bárki elvégezhesse. Van olyan szabvány, amely az abban meghatározott egyéni védőeszközre vonatkozóan tartalmaz előírást, azonban a szabványok alkalmazása önkéntes. Például alpin technikai tevékenységekre vonatkozóan az ipari alpin technikai tevékenység biztonsági szabályzatáról szóló 11/2003. (IX. 12.) FMM rendelet 14. § (2) bekezdése rögzíti, hogy „*az egyéni védőeszközök biztonságos állapotát pedig legalább 6 havonta ellenőrizni kell*” azonban nem tér ki arra, hogy azt kinek kell elvégezni. Tapasztalataink alapján előfordult, hogy az SZMM rendelet hatályon kívül kerülése után olyanok is vállalták egyéni védőeszközök időszakos felülvizsgálatát, akiknek ahhoz nem volt meg a kellő tapasztalatuk, tudásuk és sokszor még műszaki képzettséggel sem rendelkeztek. Emiatt a vizsgálatok gyakran formálisak voltak, csupán üzleti érdekeket szolgáltak.

Az EU Rendelet 6. cikke alapján a tagállamok fenntartják a jogot, hogy további nemzeti rendelkezéseket állapítsanak meg az egyéni védőeszközök használatára vonatkozóan, amelyek célja a munkavállalók vagy más olyan felhasználók védelmének biztosítása, akik számára a terméket szánták.

A fentiekre tekintettel szükséges volt, hogy jogszabály meghatározza, hogy ki végezheti el az egyéni védőeszközök időszakos biztonsági felülvizsgálatát, ezért került sor a munkavállalók munkahelyen történő egyéni védőeszköz használatának minimális biztonsági és egészségvédelmi követelményeiről szóló 65/1999. (XII. 22.) EüM rendelet módosítására. Így 2026. január elsejétől e rendelet 3. § (4) bekezdésének értelmében „*Az időszakos felülvizsgálatra kötelezett egyéni védőeszköz időszakos felülvizsgálatát a használó kérelmére a gyártó vagy az adott egyéni védőeszköz típus ellenőrzésére, vizsgálatára, illetve tanúsítására kijelölt szervezet végzi el*”.

Tehát 2026. január elsejétől a gyártó általi kiképzésről szóló dokumentum önmagában nem jogosít fel az időszakos felülvizsgálatra kötelezett egyéni védőeszközök időszakos felülvizsgálatra.

Ugyanakkor az egyéni védőeszközökről és a 89/686/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2016/425 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: EU rendelet) 3. cikk 5. pontja meghatározza a meghatalmazott képviselő fogalmát is, mint „*az Unióban letelepedett természetes vagy jogi személy, aki vagy amely egy gyártótól írásbeli meghatalmazást kapott, hogy a nevében meghatározott feladatokban eljárjon*”.

Tehát az EU rendelet és a hazai jogszabályok alapján az egyéni védőeszközök időszakos felülvizsgálata **jogszerűen elvégezhető a gyártó, valamint meghatalmazott képviselője, illetve az adott egyéni**

védőeszköz típus ellenőrzésére, vizsgálatára, illetve tanúsítására **kijelölt szervezet által**.

Felhívjuk a figyelmet, hogy az EU rendelet 9. cikke, valamint az EU rendelet alkalmazási útmutatója alapján a meghatalmazott képviselő az, akit a gyártó írásbeli megbízással felhatalmaz, hogy az unió területén a nevében eljárjon bizonyos gyártói kötelezettségek teljesítése érdekében. A megbízásnak **egyértelműen tartalmaznia kell** a meghatalmazott képviselő feladatainak tartalmát és határait.

A meghatalmazott képviselő megbízására vonatkozóan az EU rendelet 9. cikkének előírásait is figyelembe kell venni, amely tartalmazza, hogy a meghatalmazott képviselő milyen mértékben vállalhat kötelezettségeket a gyártóra nézve, illetve **kötelezettségeket is előír a számukra**.

„9. cikk (1) A gyártók írásbeli meghatalmazás útján kijelölhetnek egy meghatalmazott képviselőt. A 8. cikk (1) bekezdésében meghatározott kötelezettségek és a 8. cikk (2) bekezdésében említett, a műszaki dokumentáció elkészítésére vonatkozó kötelezettség nem képezi a meghatalmazott képviselő meghatalmazásának részét.

*(2) A meghatalmazott képviselők a gyártótól kapott meghatalmazásban meghatározott feladatokat látják el. **A meghatalmazott képviselő megbízatása legalább az alábbiakra terjed ki:***

a) az egyéni védőeszköz forgalomba hozatalát követően tíz évig megőrzi és a nemzeti piacfelügyeleti hatóságok rendelkezésére bocsátja az EU-megfelelőségi nyilatkozatot és a műszaki dokumentációt;

b) valamely illetékes nemzeti hatóság indokolt kérésére az említett hatóság rendelkezésére bocsátja az egyéni védőeszköz megfelelőségének igazolásához szükséges összes információt és dokumentációt;

c) az illetékes nemzeti hatóságok kérésére együttműködik velük a meghatalmazása körébe tartozó egyéni védőeszközök jelentette kockázatok kiküszöbölése érdekében tett intézkedések terén.”